

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 281/2019-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ČERNOBÝ KOTÍK], [REDAKČNÝ ČERNOBÝ KOTÍK], [REDAKČNÝ ČERNOBÝ KOTÍK], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 654/2012 a sp. zn. 5 Co 655/2012 z 9. apríla 2013, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 22/2018 a sp. zn. 5 Cdo 30/2018 z 29. novembra 2018 a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 70/2008 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ČERNOBÝ KOTÍK] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátska kancelária, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 654/2012 a sp. zn. 5 Co 655/2012 z 9. apríla 2013 (ďalej len „namietaný rozsudok“), základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 22/2018 a sp. zn. 5 Cdo 30/2018 z 29. novembra 2018 (ďalej len „namietané uznesenie“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 70/2008 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom namietaného konania na strane navrhovateľa, vedeného pred okresným súdom na základe návrhu podaného právnym predchodcom sťažovateľa – spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „právny predchodca sťažovateľa“), ktorým sa sťažovateľ domáhal zaplataenia špecifikovanej sumy s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom príslušného súdneho exekútora a sudcov okresného súdu a krajského súdu. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 C 70/2008 z 10. septembra 2012 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) návrh sťažovateľa

v celom rozsahu zamietol. V namietanom konaní okresný súd vydal aj uznesenia č. k. 25 C 70/2008-181 z 2. februára 2012 a č. k. 25 C 70/2008-216 z 23. apríla 2012, ktorými zaviazal právneho predchodcu sťažovateľa k zaplateniu sumy 15 € s odkazom na ustanovenie § 147a ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). O odvolaní, ktoré sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu, a o odvolaní, ktoré uplatnil právny predchodca sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25 C 70/2008-181 z 2. februára 2012, rozhodol krajský súd namietaným rozsudkom, ktorým obe rozhodnutia okresného súdu ako vecne správne potvrdil. O odvolaní, ktoré podal právny predchodca sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25 C 70/2008-216 z 23. apríla 2012, rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 500/2013 z 30. novembra 2015, ktorým napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Sťažovateľ napadol namietaný rozsudok krajského súdu a uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Co 500/2013 z 30. novembra 2015 dovolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd namietaným uznesením, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ oboznamuje ústavný súd s čiastkovou procesnou situáciou namietaného konania vedeného pred okresným súdom, keď v jeho priebehu právny predchodca sťažovateľa predložil konajúcemu súdu „*návrh navrhovateľa na prerušenie konania a predloženie veci Ústavnému súdu na zaujatie stanoviska*“, ktorý okresný súd uznesením č. k. 25 C 70/2008-214 z 23. apríla 2012 zamietol. Právny predchodca sťažovateľa uplatnil 28. mája 2012 proti uvedenému uzneseniu okresného súdu odvolanie (ďalej len „odvolanie z 28. mája 2012“) a okresný súd 4. júna 2012 odročil pojednávanie na neurčito na účel predloženia opravného prostriedku nadriadenému súdu. Následne právny predchodca sťažovateľa 5. júna 2012 vzal odvolanie z 28. mája 2012 späť. Krajský súd rozhodol o späťvzati odvolania z 28. mája 2012 so značným časovým odstupom uznesením č. k. 4 Co 499/2013-370 z 30. novembra 2015, ktorým podľa ustanovení § 207 ods. 2 a 3 OSP odvolacie konanie zastavil. V predmetnom uznesení o zastavení odvolacieho konania krajský súd v záhlaví rozhodnutia označil nesprávne ako navrhovateľa právneho predchodcu sťažovateľa. Túto chybu napravil svojím opravným uznesením č. k. 4 Co 499/2013-428, 4 Co 500/2013 z 5. októbra 2016.

Rovnako obdobnú nesprávnosť predmetným opravným uznesením krajský súd odstránil aj vo vzťahu k svojmu uzneseniu č. k. 4 Co 500/2013-371 z 30. novembra 2015. Sťažovateľ tiež na tomto mieste dodáva, že obe označené uznesenia krajského súdu z 30. novembra 2015 neboli doručené sťažovateľovi, keďže boli nesprávne doručované právnenému predchodcovi sťažovateľa. Sťažovateľ, vychádzajúc z uvedených skutočností, je toho názoru, že okresný súd, ktorý určil termín pojednávania na 10. september 2012 a na tomto pojednávaní vydal prvostupňový rozsudok, postupoval „*bez splnenia zákonných podmienok*“, keďže podľa názoru sťažovateľa okresný súd nemohol pristúpiť k meritérnemu rozhodovaniu v čase, keď nebolo právoplatne rozhodnuté o odvolaní z 28. mája 2012, na účel ktorého predloženia nadriadenému súdu bolo pojednávanie odročené na neurčito. Za prekážku vydania prvostupňového rozsudku sťažovateľ považuje tiež uvedené okolnosti chybného označenia navrhovateľa v spomínaných rozhodnutiach (namiesto sťažovateľa uvedenie jeho právneho predchodcu). Tieto skutočnosti svedčia podľa jeho názoru o tom, že okresný súd „*Nemal riadne ustálený okruh účastníkov*“. Sťažovateľ postupu okresného súdu a prijatému prvostupňovému rozsudku takisto vytýka, že k vydaniu rozhodnutia okresný súd dospel „*bez objektivizácie skutkového stavu veci a vypočutia svedkov [REDAKOVANÉ] a znalca [REDAKOVANÉ]*“.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predostiera aj námietku, že mu postupom krajského súdu v odvolacom konaní bola odňatá možnosť konať v dôsledku nerešpektovania zákonných ustanovení § 214 ods. 3 OSP, keďže podľa jeho vyjadrenia napriek tomu, že v konaní pred okresným súdom používal pre účely komunikácie s konajúcim súdom svoju emailovú adresu, ktorú uviedol aj na podanom odvolaní, krajský súd ho o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku v jeho právnej veci elektronickými prostriedkami neupovedomil. Navyše dodáva, že k oznámeniu predmetnej informácie nedošlo ani spôsobom predpísaným ustanoveniami § 156 ods. 3 OSP, keďže podľa neho v príslušnom oznámení bol nesprávne ako navrhovateľ uvedený právny predchodca sťažovateľa.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje aj porušením jeho práva na zákonného sudcu v konaní pred krajským súdom ako súdom odvolacím, uvádzajúc, že „*čl. 335 spisu (príloha č. 28) dokumentuje, že dňa 9. 4. 2013 odvolací súd rozhodoval*

podľa pôvodného rozvrhu práce v zložení: JUDr. Milan Chalupka, JUDr. Blanka Malichová a JUDr. Považan, nakoniec bolo na Zápisnici prečiarknuté Blanky Melichová a rukou neznámeho páchatel'a dopísané perom Roman Huszár, rozsudok bol údajne vydaný dňa 09. 04. 2013 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Juraja Považana – vid' príloha č. 29, č. l. 336 spisu.“.

6. Sťažovateľ v ďalšom bode ústavnej sťažnosti formuluje tvrdenia o nesprávnosti skutkových a právnych záverov prvostupňového rozsudku okresného súdu a namietaného rozsudku krajského súdu, o ktoré závery opreli konajúce súdy svoj konečný právny záver o tom, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno, a teda nepreukázal splnenie všetkých predpokladov na založenie zodpovednosti štátu za škodu. Je toho názoru, že konajúce súdy „*chybne posudzovali jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu*“, pričom „*Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu, krajského súdu ani odmietajúceho uznesenia najvyššieho súdu nie je vôbec zjavné, prečo sa domnievajú, že tieto predpoklady zodpovednosti štátu neboli splnené.*“.

7. Na záver ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď podľa jeho vyjadrenia „*Nateraz konečné odmietajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 22/2018z 29. 11. 2018 mu bolo doručené 22. 01. 2019, teda kompenzačné konanie dľa rozhodovacej praxe nie vinou sťažovatel'a trvalo extrémne dlho – viac ako 10 rokov a 8 mesiacov.*“.

8. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 3 ústavy a čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a ods. 3 a čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru namietaným uznesením najvyššieho súdu a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresného súdu, označené rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušil a vrátil vec sťažovateľa krajskému súdu a najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal tiež sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, ako aj primerané finančné zadosťučinenie v celkovej sume 20 500 €.

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá

náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich označených základných práv zaručených ústavou a listinou a práv zaručených dohovorom namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu, ako aj namietaným postupom okresného súdu. V rámci predostretej argumentácie sťažovateľ prezentuje výhrady voči procesnému postupu okresného súdu pri prejednávaní jeho právnej veci v prvom stupni a tiež voči procesnému postupu krajského súdu v odvolacom konaní, keď podľa mienky sťažovateľa je procesný postup konajúcich súdov poznačený vadami majúcimi intenzitu porušenia v ústavnej sťažnosti označených práv, ktoré neboli najvyšším súdom ako súdom dovolacím korigované. Sťažovateľ tiež formuluje námietku arbitrárnosti skutkových a právnych záverov meritórneho rozhodnutia vydaného v jeho právnej veci, kde prijaté závery považuje za nedostatočne odôvodnené. Napokon sťažovateľ konaniu pred všeobecnými súdmi vytýka, že bolo poznačené zbytočnými priet'ahmi.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 a čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru namietaným uznesením najvyššieho súdu

14. Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu

druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010). V zmysle uvedeného bolo preto predmetom prieskumu ústavného súdu nielen dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu, ale aj odvolacie rozhodnutie krajského súdu napadnuté dovolaním sťažovateľa, ktoré bolo dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

15. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

16. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

17. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného rozsudku krajského súdu (v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku) nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo alebo nemalo byť odvolaniu sťažovateľa vyhovené.

Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter.

18. Opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 16 a 17 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu, ktoré bolo podkladom pre právny záver o nevyhovení odvolaniu sťažovateľa, a tiež s odôvodnením prvostupňového rozsudku okresného súdu, ako aj s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola v právnej veci sťažovateľa aplikovaná.

19. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného v čase vydania prvostupňového rozsudku okresného súdu (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

20. Krajský súd v odôvodnení namietaného rozsudku konštatoval vecnú správnosť napadnutého prvostupňového rozsudku okresného súdu, keď sa podľa jeho názoru okresný súd v rámci dokazovania vysporiadal so všetkými dôkazmi a právne závery svojho rozhodnutia dostatočne presvedčivo odôvodnil. Krajský súd tak na základe uvedeného v súlade s § 219 ods. 2 OSP odkázal v podrobnostiach na odôvodnenie prvostupňového

rozsudku okresného súdu, ktorý svoj výrok o zamietnutí návrhu sťažovateľa oprel o podrobnú interpretáciu aplikovanej právnej úpravy (zákon č. 514/2003 Z. z. a ustanovenia § 442 Občianskeho zákonníka) a následné právne úvahy, na základe ktorých objasnil dôvody pre zamietnutie návrhu sťažovateľa. Okresný súd vo svojom rozhodnutí hneď v úvode odôvodnenia sťažovateľovi vysvetlil, že pri posudzovaní ním uplatneného nároku sa prvotne zaoberal otázkou existencie, teda splnenia všetkých predpokladov pre vyvedenie zodpovednosti štátu za škodu [1) nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, 2) existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a 3) príčinná súvislosť medzi škodou, resp. majetkovou ujmovou a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom], u ktorých sa vyžaduje ich kumulatívne splnenie, kde neprítomnosť čo i len jedného z nich je dôvodom pre zamietnutie celého nároku. Konajúci súd konštatoval, že sťažovateľ správne upravil ako titul uplatneného nároku nesprávny úradný postup súdneho exekútora, ktorý v prípade sťažovateľa, resp. právneho predchodcu sťažovateľa (obchodnej spoločnosti) vykonával exekúciu spôsobom odporujúcim zákonu. Okresný súd tak konštatoval splnenie prvého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Následne konajúci súd pristúpil k posúdeniu splnenia druhého predpokladu, a to k spôsobeniu ušlého zisku v podobe, v akej ho predstrel sťažovateľ vo svojom návrhu, v ktorom tvrdil, že konštatovaný nesprávny úradný postup súdneho exekútora mal za následok nemožnosť podnikania právneho predchodcu sťažovateľa (obchodnej spoločnosti). Uvedený nesprávny úradný postup totiž spočíval v tom, že súdny exekútor vydal exekučný príkaz na predaj obchodného podielu sťažovateľa v predmetnej obchodnej spoločnosti. Okresný súd bol toho názoru, že vykonaným dokazovaním splnenie tohto predpokladu preukázané nebolo, došlo síce k vydaniu uznesenia registrového súdu, podľa ktorého sa v obchodnom registri v časti spoločník mal uskutočniť výmaz sťažovateľa ako spoločníka tejto obchodnej spoločnosti, avšak k výmazu nikdy nedošlo, pretože uvedené uzneseniu nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podania odvolania tak sťažovateľa, ako aj právneho predchodcu sťažovateľa (obchodnej spoločnosti), v dôsledku uplatnenia ktorého bolo predmetné rozhodnutie zrušené uznesením nadriadeného súdu. Konajúci súd konštatoval, že sťažovateľ nepreukázal, že by bol ako spoločník obchodnej spoločnosti skutočne vymazaný z obchodného registra, a tiež nepreukázal vymazanie obchodnej spoločnosti z obchodného

registra. Na základe toho okresný súd ustálil, že sťažovateľ nepreukázal, že by dotknutá obchodná spoločnosť nemohla podnikat', a tak vstupovať do záväzkových vzťahov s tretími subjektami, teda uzatvárať zmluvné kontrakty. V nadväznosti na to tiež konkretizoval a konštatoval, že sťažovateľ nepreukázal svoje tvrdenie o zmarení získania majetkového prospechu, ktorý vyvodzoval od nemožnosti akceptovať ponuku špecifikovanej obchodnej spoločnosti na predaj jej obchodného podielu zahŕňajúcej okrem iného aj možnosť výstavby polyfunkčného objektu z prostriedkov získaných od špecifikovanej banky na základe záväznej úverovej ponuky. Okresný súd na tomto mieste interpretoval pojem ušlého zisku poukazom na konštantnú judikatúru, podľa ktorej je ušlý zisk ujmuou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať, pričom zároveň zdôraznil, že nestačí iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť isté, že pri pravidelnom behu vecí, nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti, mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku. Okresný súd v nadväznosti na to argumentoval, že sťažovateľ vo svojom prípade túto reálnosť potenciálneho zväčšenia majetku nepreukázal, keďže samotná ponuka predaja obchodného podielu špecifikovanej obchodnej spoločnosti bola síce sťažovateľom prezentovaná ako záväzná, avšak v skutočnosti bola uskutočnená len jediným konateľom tejto špecifikovanej obchodnej spoločnosti, hoci podľa príslušného výpisu z obchodného registra v danej spoločnosti figurovali dvaja spoločníci oprávnení konať v mene spoločnosti a robiť za ňu zaväzujúce právne úkony výlučne spoločným konaním. Navyše, konateľ tejto obchodnej spoločnosti ako jeden zo štyroch jej spoločníkov predkladal ponuku nielen vo vzťahu k predaju jemu prislúchajúcemu obchodnému podielu, ale k podielu patriacemu zvyšným spoločníkom, a to bez toho, aby pripojil ich výslovný súhlas. Okresný súd tak kvalifikoval predmetnú ponuku odkúpenia obchodného podielu ako irelevantný právny úkon. V ďalšej línii okresný súd uviedol, že cenová kalkulácia týkajúca sa realizácie výstavby polyfunkčného objektu bola vypracovaná v období, keď špecifikovaná obchodná spoločnosť ešte ani neexistovala, na základe čoho sa predložená úverová ponuka od špecifikovanej banky javila byť pochybnou, keďže v nej bola ako dlžník označená špecifikovaná obchodná spoločnosť, v tom čase ešte neexistujúca. Navyše, v zmysle predmetnej úverovej ponuky si banka vyhradila s prípadným prevodom obchodného podielu písomný súhlas, ktorý zo strany

sťažovateľa preukázaný nebol. Napokon okresný súd na tomto mieste dodal, že v relevantnom období predchádzajúcemu roku, v ktorom k nesprávnemu úradnému postupu došlo, vykazoval právny predchodca sťažovateľa (obchodná spoločnosť) stratu. Okresný súd tak z prezentovaných skutkových záverov vyvodil záver, že jeden predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, a to existenciu ušlého zisku sťažovateľ nepreukázal, a teda dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní všetkých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu neuniesol.

21. Najvyšší súd sa s dovolaním, ktoré proti namietanému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal a v ktorom ako dovolací dôvod predostrel argumentáciu o nesprávnom právnom posúdení ním uplatneného nároku a o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, vysporiadal konštatovaním o neprípustnosti dovolania sťažovateľa vzhľadom na neexistenciu vady, resp. väd predpokladaných ustanoveniami § 237 ods. 1 OSP. Najvyšší súd pritom sťažovateľovi, ktorý v dovolaní namietal arbitrárnosť a nedostatočnú odôvodnenosť namietaného rozsudku krajského súdu, jasne vysvetlil, poukazujúc pritom na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 2/2016, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia môže založiť vadu zmätočnosti, a teda prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) OSP len výnimočne, a síce vtedy ak by rozhodnutie ako celok neobsahovalo žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak by odôvodnenie malo nedostatky blížiac sa svojou povahou, intenzitou alebo právnymi následkami k justičnému omylu. Najvyšší súd uzavrel, že v prípade sťažovateľom namietaného rozsudku krajského súdu takéto okolnosti nezistil.

22. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu (v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku okresného súdu), ako aj z citovanej relevantnej právnej úpravy, bez toho, aby bolo potrebné dôvody rozhodnutia všeobecných súdov ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či sťažovateľ preukázal splnenie všetkých predpokladov na založenie zodpovednosti za škodu, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu. Ústavný súd je toho názoru, že sa v ňom krajský súd (v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku) náležite

vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenom návrhu a podanom odvolaní) a riadne vysvetlil dôvody pre potvrdenie vecnej správnosti prvostupňového rozsudku. Odpoveď krajského súdu v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku okresného súdu hodnotí ústavný súd ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu. Ústavný súd odpoveď všeobecných súdov, v ktorej sťažovateľovi jasne vysvetlili, že neosvedčil existenciu škody – ušlého zisku, a teda nepreukázal splnenie všetkých predpokladov na založenie zodpovednosti štátu za škodu, považuje za plne súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem (príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. a § 442 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje za plne ústavne akceptovateľný aj právny záver najvyššieho súdu, ktorým v namietanom uznesení konštatoval, že odôvodnenie namietaného rozsudku krajského súdu nevykazuje nedostatky takého charakteru, ktoré by umožňovali konštatovať vadu zmätočnosti, a teda prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

23. Ústavný súd ďalej zaujal stanovisko aj k námietkam sťažovateľa uvedeným v bode 3 odôvodnenia tohto rozhodnutia, v rámci ktorých sťažovateľ vyslovil svoj názor o závažných nedostatkoch v procesnom postupe okresného súdu. Ústavný súd sa s predstretými tvrdeniami sťažovateľa nestotožňuje a konštatuje, že bol postup okresného súdu regulárny a zodpovedal príslušným ustanoveniam v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ síce okresnému súdu predložil návrh na prerušenie konania, tomuto návrhu však nebolo vyhovené, konanie teda nebolo v čase nariadenia pojednávania a v čase vydania prvostupňového rozsudku prerušené. Procesné podmienky konania boli splnené, konanie tak nevykazovalo žiadne nedostatky a neexistovala žiadna prekážka postupu konania (keďže konanie prerušené nebolo), nič teda nebránilo okresnému súdu určiť termín pojednávania, konať a vydať meritórne rozhodnutie. Odvolanie z 28. mája 2012 navyše vzal sťažovateľ späť 5. júna 2012, teda ešte pred určením termínu pojednávania 6. júna 2012, na ktorom okresný súd 10. septembra 2012 prijal prvostupňový rozsudok. Procesná situácia v súvislosti s otázkou prerušenia konania bola pre konajúci prvostupňový súd celkom jasná a nemenná, návrhu na prerušenie konania

nebolo vyhovené a späťvzaté odvolanie už nebolo možné podať znovu. Skutočnosť, že o zastavení odvolacieho konania z dôvodu späťvzatia podaného odvolania rozhodol krajský súd až 30. novembra 2015 možno hodnotiť iba ako formálne pochybenie technického rázu. Pokiaľ ide o ďalšiu čiastkovú námietku sťažovateľa, resp. jeho tvrdenie, že okresný súd vydal prvostupňový rozsudok bez toho, aby mal ustálený okruh účastníkov konania, ústavný súd hodnotí predmetnú argumentáciu ako na prvý pohľad irelevantnú. Z obsahu prvostupňového rozsudku okresného súdu, ako aj namietaného rozsudku krajského súdu vyplýva, že na strane navrhovateľa ako účastník konania správne figuruje sťažovateľ (nie právny predchodca sťažovateľa), pričom nesprávne označenie navrhovateľa v uzneseniach krajského súdu z 30. novembra 2015, týkajúcich sa vedľajších procesných otázok konania, v ktorých záhlaví bol ako navrhovateľ nesprávne uvedený právny predchodca sťažovateľa, mali iba charakter písárskej chyby, ktorá bola predpísaným spôsobom korigovaná.

24. Vo vzťahu k formulovanej námietke sťažovateľa o odňatí možnosti konať, ktorú sťažovateľ opiera o tvrdenie nerešpektovania zákonných ustanovení § 214 ods. 3 OSP a § 156 ods. 3 OSP zo strany krajského súdu ako súdu odvolacieho, ústavný súd poukazuje na svoju rozhodovaciu činnosť, a to uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 169/2019, v rámci ktorej sa už v minulosti obdobnou argumentáciou zaoberal. Ústavný súd v tomto smere konštatoval, že pokiaľ strana sporu bola o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku oboznámená zverejnením oznámenia na oznamovacej/úradnej tabuli súdu či internetovej stránke súdu (prípadne písomne), avšak nie aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to napriek tomu, že strana sporu o to požiadala, ide o zjavne nezákonný postup súdu a dochádza (slovami svojho času platného Občianskeho súdneho poriadku) k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a naplneniu prípustnosti dovolania z tohto dôvodu. Takýto nezákonný postup súdu (síce zakladajúci prípustnosť dovolania) však nemusí dosahovať intenzitu porušenia ústavných práv tejto strany sporu. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie ústavnosti takéhoto (zjavne nezákonného) postupu súdu pri oboznamovaní sa s miestom a časom verejného vyhlásenia rozsudku teda je, či sa do dispozičnej sféry a vedomia strany sporu dostalo v dostatočnom časovom predstihu (v lehote najmenej päť dní) riadne upovedomenie o mieste a čase verejného

vyhlásenia rozsudku. Inak povedané, rozhodujúce je, či strane sporu vôbec bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď nie elektronickými prostriedkami. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ argumentuje, že krajský súd nielenže ho o mieste a čase vyhlásenia rozsudku neinformoval elektronickými prostriedkami, ale predmetné informácie riadne neoznámil ani na úradnej tabuli súdu. Sťažovateľ v tomto smere poukazuje na písomnosť krajského súdu (tzv. súdny referát) zo súdneho spisu „*Oznámenie o mieste a čase vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p.*“, kde je v časti označenia navrhovateľa nesprávne ako účastník konania uvedený právny predchodca sťažovateľa, nie sťažovateľ ako aktuálny účastník konania. Na tomto mieste bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal otázkou, či na úradnej tabuli krajského súdu bola vyvesená písomnosť v totožnom znení, na ktoré poukazuje sťažovateľ, alebo písomnosť obsahujúca správne označenie navrhovateľa, konštatuje, že jednoznačnou informáciou umožňujúcou identifikáciu toho ktorého súdneho konania je spisová značka príslušného konania, ktorá je na inkriminovanej listine predloženej sťažovateľom jasne uvedená. Ústavný súd je toho názoru, že argumenty sťažovateľa nie sú spôsobilé spochybnit' skutočnosť, že krajský súd riadne oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na oznamovacej/úradnej tabuli súdu. Takisto ústavný súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že sťažovateľ nijako nepreukázal, že by v zmysle dikcie relevantného zákonného ustanovenia (§ 45 ods. 4 OSP) výslovne krajský súd o doručovanie písomností elektronickými prostriedkami požiadal. Za týchto okolností ústavný súd uvádza, že aj v prípade potvrdenia pravdivosti námietky sťažovateľa (že mu krajský súd informácie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku nedoručil elektronicky napriek jeho výslovnej žiadosti o túto formu komunikácie) by takáto situácia ešte nemusela znamenať porušenie ústavných práv sťažovateľa, a to vzhľadom na intenzitu zásahu do ústavných práv sťažovateľa oslabenú tým, že krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku sťažovateľovi a verejnosti zverejnením predmetných informácií na úradnej tabuli súdu.

25. K námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na zákonného sudcu v konaní pred krajským súdom ako súdom odvolacím ústavný súd poznamenáva, že argumentácia, ktorú sťažovateľ v tomto smere ústavnému súdu v ústavnej sťažnosti ponúka, sa mu javí

ako na prvý pohľad irelevantná, opierajúca sa o nepodložené domnienky sťažovateľa. V zmysle záhlavia namietaného rozsudku krajského súdu prejednával v odvolacom konaní vec sťažovateľa senát v zložení: predseda senátu JUDr. Milan Chalupka a členovia senátu JUDr. Roman Husár a JUDr. Juraj Považan. Skutočnosť, že v sťažovateľom predloženej kópii písomnosti, a to v „*Zápisnici o vyhlásení rozsudku pred odvolacím súdom*“ je pôvodne na mieste označenia členov senátu uvedené meno JUDr. Blanky Malichovej, ktoré je prečiarknuté s uvedením nového mena zákonného sudcu, a to JUDr. Romana Huszára, nemôže ústavný súd v žiadnom prípade vyhodnotiť ako relevantný dôkaz o tom, že sa na prejednávaní právnej veci sťažovateľa v odvolacom konaní nezúčastnil senát v takom zložení, v akom je uvedený v záhlaví namietaného rozsudku krajského súdu. Uvedená listina, resp. zápis v nej, na ktorý sťažovateľ poukazuje, svedčí podľa mienky ústavného súdu nanajvýš o písárskej chybe, ktorá bola popísanou úpravou korigovaná.

26. Vychádzajúc z čiastkových záverov uvedených v bode 22 až 25 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti namietanému rozsudku krajského súdu a namietanému uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresného súdu

27. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predstrel aj námietku porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primerane lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, dôvodiac, že konanie v jeho právnej veci až do vydania namietaného uznesenia najvyššieho súdu presiahlo dobu desiatich rokov. Sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti formuloval predmetnú námietku iba vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na § 45 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého je ústavný

súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, okrem prípadu uvedeného v ustanovení § 89 citovaného zákona. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom ústavnej sťažnosti, v ktorom sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie súdnej ochrany. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý je v petite označený ako porušovateľ namietaných práv (obdobne pozri napr. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011 a II. ÚS 51/2017). Sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom námietku porušenia označených práv v petite ústavnej sťažnosti obmedzil len na postup v prvostupňovom konaní pred okresným súdom. Ústavný súd, súc viazaný petitom ústavnej sťažnosti, sa preto pri vymedzení predmetu konania pred ústavným súdom v časti predmetnej námietky obmedzil na jej posúdenie vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu. Zo svojej rozhodovacej činnosti zistil, že sa posúdením postupu okresného súdu v namietanom konaní z hľadiska rešpektovania základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru už v minulosti zaoberal, a to uznesením sp. zn. III. ÚS 374/2016 zo 7. júna 2016, v ktorom konštatoval, že prvostupňové konanie vedené pred okresným súdom bolo právoplatne skončené 29. mája 2013, pričom ani následný postup okresného súdu týkajúci sa úkonov súvisiacich s uplatneným dovolaním nevykazoval zbytočné prietahy, čo bolo dôvodom pre odmietnutie sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenej.

28. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde je návrh na začatie konania neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené). Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti námietky porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom okresného súdu ako neprípustnú a ako takú ju podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol, keďže

o identickej námietke sťažovateľa už ústavný súd rozhodol svojím predchádzajúcim uznesením.

29. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu